

*Агенција за контролу и обезбјеђење
квалитета високог образовања*

Број: 02-607/24-103/124P1
Подгорица, 24. септембар 2024. године

На основу члана 18 Закона о управном поступку („Службени лист Црне Горе“, бр. 56/14, 20/15, 40/16 и 37/17), а у вези са члановима 13а и 28 Закона о високом образовању („Службени лист Црне Горе“, бр. 44/14, 52/14, 47/15, 40/16, 42/17, 71/17, 55/18, 3/19, 17/19 - др. закон, 47/19, 72/19, 74/20, 104/21, 86/22, 125/23, 33/24 и 88/24), у поступку одлучивања по захтјеву број 02-607/24-44/1 УПИ од 26.04.2024. године за акредитацију интегрисаног академског студијског програма „Специјална едукација и рехабилитација“, поднешеног од стране Педагошког факултета чије је сједиште у Подгорици, Агенција за контролу и обезбјеђење квалитета високог образовања дана 18. септембра 2024. године доноси сљедећу

ОДЛУКУ

ОДБИЈА СЕ захтјев за акредитацију интегрисаног академског студијског програма под називом „Специјална едукација и рехабилитација“, у трајању од пет година, односно 10 семестара, обима 300 ЕЦТС/ЦСПК кредита, у оквиру Педагошког факултета, са сједиштем у Подгорици.

Образложење

Педагошки факултет, са сједиштем у Подгорици, поднио је Агенцији за контролу и обезбјеђење квалитета високог образовања захтјев број 02-607/24-44/1 УПИ дана 26.04.2024. године за акредитацију интегрисаног академског студијског програма под називом „Специјална едукација и рехабилитација“, у трајању од пет година, односно 10 семестара, обима 300 ЕЦТС/ЦСПК кредита.

У циљу спровођења поступка акредитације интегрисаног академског студијског програма под називом „Специјална едукација и рехабилитација“, Агенција је одлуком број 02-607/24-68/5 УПИ од 17.06.2024. године образовала Комисију за акредитацију предметног студијског програма, у саставу који су чинили сљедећи експерти: Проф. др Сања Ђоковић, редовна професорица на Факултету за специјалну едукацију и рехабилитацију, Универзитета у Београду - председница Комисије; Проф. др Мирела Дурановић, редовна професорица на Едукацијско-рехабилитацијском факултету, Универзитета у Тузли - чланица Комисије; Проф. др Дарко Хинић, ванредни професор Природно-математичког факултета, Универзитета у Крагујевцу - члан Комисије.

Задатак Комисије је био да размотри достављени захтјев, осталу релевантну документацију, те да на основу свеобухватне провјере чињеничног стања, достави Агенцији Извјештај о оцјени квалитета студијског програма, његове усклађености са професионалним потребама и усвојеним стандардима, односно да процијени да ли предметни студијски програм појединцу обезбјеђује исходе учења потребне за стицање знања, вјештина и компетенција за подручје рада из нивоа високог образовања дефинисаних у националном оквиру квалификација и издавање дипломе. Имајући у виду наведено, Комисија за акредитацију је у складу са Законом о високом образовању и другим подзаконским актима припремила Извјештај о акредитацији основног академског студијског програма „Специјална едукација и рехабилитација“ и исти благовремено доставила Агенцији на њено даље поступање.

У Извјештају Комисије под бројем 02-607/24-87/8 УПИ од 19.08.2024. године, констатовано је да предложени студијски програм „Специјална едукација и рехабилитација“ од стране Педагошког факултета, са сједиштем у Подгорици, не испуњава потребне услове за његову адекватну реализацију.

Наиме, Комисија је констатовала да је практична испуњеност циљева установе доведена у питање одређеним проблемима који проистичу из садржаја студијског програма. Постоји некомпатибилност назива студијског програма и модула и њихових курикулума и не поклапа се садржај студијског програма са модулима и предвиђеним исходима и компетенцијама. Такође, Комисија је евидентирала да није покривена научна област која се предвиђа студијским програмом, са бројем и садржајем предмета курикулума. Кроз наведене исходе учења се не види да ће студент стећи знања која ће му омогућити даљи напредак у датој области. Опис знања, вјештина и компетенција, које се од студената очекују да стекну након одслушаних предмета, на предметном студијском програму, немају реалну заснованост у односу на структуру понуђених предмета у курикулуму оба модула. Са друге стране, број сати проведених у изучавању ужих стручних предмета није довољан да би студент стекао адекватно знање за задовољење захтјева струке. Ужи стручни предмети нису адекватно заступљени, неки не припадају студијском програму, док поједини стучни предмети недостају за понуђене модуле. Компетенција студената на крају студија била је упитна и у документу Савјета за квалификације, гдје се такође поставља питање, да ли студијски програм Мастер – Специјална едукација и рехабилитација замјењује све студијске програме (укључујући Дефектологију) Факултета који је наведен као примјер упоредне праксе (Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију, ранији назив Дефектолошки факултет у Београду). Поменути факултет реализује наставу на три смјера: Логопедија, Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју и Дефектологија, док у тексту који је доставио Предлагач за модул Развојне сметње и поремећаји наводи се: „Примјењује фундаментална научна сазнања у дефектологији, као самосталној науци...“.

Комисија је утврдила и да састав и стручност наставника не може обезбиједити постизање очекиваних исхода учења у времену планираном за завршетак студија. Наставници планирани за извођење наставе не посједују одговарајуће компетенције за извођење наставе на предметима на којима су планирани. Ужа научна област на коју су наставници изабрани и њихове референце требале би да одговарају подручју у којем би изводили наставу, што овдје није задовољено. Наставницима су додјелјивани предмети за које немају одговарајући избор нити референце. Један наставник би требао изводити предавања за различите уже научне области.

У Извјештају Комисија наводи да није постојала адекватна упоредна анализа са примјерима добре праксе, тачније, урађена је конфузно јер су дати генерални коментари, док нема конкретних примјера о сличностима између наведених установа. Установе које су и наведене према структури нису упоредиве јер одвајају основне и мастер студије док је предметни студијски програм осмишљен као интегрисани. Савјет за квалификације је кроз документ упутио Агенцију на ово питање, које је остало нејасно: Зашто се предлагач одлучио да за упоредне примјере наведе студијске програме који нису интегрисани?

Из горе наведеног проистиче да интегрисани студијски програм „Специјална едукација и рехабилитација“ не испуњава све стандарде и услове предвиђене Законом о високом образовању, као и другим подзаконским актима, па је стога Комисија предложила Агенцији одбијање предметног захтјева за акредитацију.

Агенција је у складу са Законом о управном поступку и подзаконским актима, дописом број 02-607/24-87/9 УПИ од 19.08.2024. године, предметни Извјештај о акредитацији доставила Педагошком факултету са сједиштем у Подгорици, као подносиоцу захтјева ради изјашњења прије доношења коначне одлуке о акредитацији.

Представник подносиоца захтјева је у свом изјашњењу од 03.09.2024. године навео да није сагласан са достављеним Извјештајем Комисије, наводећи при том да нису очекивали наведени исход, као и да су након евидентирања пропуста током посјете дјеловали у циљу корекције појединих ставки. Сматрају да је и Комисија била сагласна са њима поводом неопходности изучавања једног оваквог студијског програма у Црној Гори. Ипак, изразили су забринутост јер је Комисија инсистирала на креирању студијског програма „по својој мери“ без сензибилитета за друкчије виђење уско стручних ствари.

Агенција је у складу са чланом 8 став 4 Правилника о поступку акредитације студијских програма, садржају и облику сертификата о акредитацији предметно изјашњење установе доставила дана 13.09.2024. године Комисији како би одговорила на евентуалне примједбе установе.

Комисија је у свом одговору од 15.09.2024. године остала при раније заузетом ставу наводећи да се у конкретном случају ради о озбиљним недостацима које установа не може отклонити у краћем временском периоду, због чега је предметни студијски програм неприхватљив у предложеном формату. Такође, Комисија је нагласила да студијски програм „Специјална едукација и рехабилитација“ сматра потребним и перспективним, али су такође става да је потребно изградити га на јаким и већ провјереним теоријским и практичним основама, као и на чврстим научним доказима.

У складу са законским надлежностима, уважавајући притом изјашњење подносиоца захтјева, Агенција је размотрила достављени Извјештај о акредитацији основног студијског програма под називом „Специјална едукација и рехабилитација“ и исти у цјелости прихватила, а ово из разлога јер је Комисија састављена од стране еминентних стручњака који су својим знањем и искуством односно професионалним референцама спровели одговарајућу оцјену квалитета предметног студијског програма, на основу чега је Агенција одлучила да одбије захтјев за његову акредитацију у оквиру Педагошког факултета са сједиштем у Подгорици.

Стоји чињеница да је предметни студијски програм потребан и перспективан, али се не може акредитовати ако нијесу испуњени законски услови за његову реализацију.

На основу свега горе изложеног, одлучено је као у диспозитиву ове одлуке.

ПРАВНА ПОУКА: Против ове одлуке може се покренути управни спор код Управног суда Црне Горе у року од 20 дана од дана пријема исте.

Прилог: Извјештај експертске комисије

ДИРЕКТОР

Горан Даниловић

Достављено:

- Педагошком факултету, Подгорица;
- Архиви;
- а/а.